

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики

Навчальні роки 2025-2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ»

(назва освітнього компонента)

Нормативний чи вибіркового освітній компонент вибірковий

Форма здобуття освіти очна
(очна; заочна; дистанційна)

Галузь знань 22 «Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 221 «Стоматологія»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Стоматологія»

Другого (магістерського) рівня вищої освіти

Курси 2

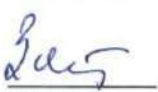
Силабус освітнього компонента розглянуто на засіданні кафедри медичної та біологічної фізики і медичної інформатики

Схвалено методичною комісією ХНМУ з проблем загальної та природничо-наукової підготовки

Протокол від
“26” серпня 2024 року № 1

Протокол від
“30” серпня 2024 року № 1

В.о. зав. кафедри

(підпис) проф. О.В. Зайцева
(ініціали, прізвище)

Голова

(підпис) проф. М.С. Мирошніченко
(ініціали, прізвище)

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСА

1. Зайцева Ольга Василівна, в.о. завідувача кафедри, професор, д. б. н.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

2. Радзішевська Євгенія Борисівна, доцент кафедри, доцент, к. ф.-м. н.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

3. Солодовніков Андрій Сергійович, доцент кафедри, доцент, к. т. н.

(прізвище, ім'я та по-батькові, посада, вчене звання, вчений ступінь)

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Радзішевська Євгенія Борисівна , доцент ЗВО, доцент, кандидат фізико-математичних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Медична та біологічна фізика; медична інформатика https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-medychnoyi-ta-biologichnoyi-fizyky-i-medychnoyi-informatyky/
Контактний телефон	+38 099 276 26 29
Корпоративна пошта викладача	yb.radzishavska@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального процесу
Локація	Кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики
Прізвище, ім'я, по батькові, посада, вчене звання, науковий ступінь	Солодовніков Андрій Сергійович , доцент ЗВО доцент, кандидат технічних наук
Професійні інтереси, посилання на профайл викладача (на сайті університету, кафедри, в системі Moodle та інше.	Логіка. Формальна логіка; медична інформатика https://knmu.edu.ua/departments/kafedra-medychnoyi-ta-biologichnoyi-fizyky-i-medychnoyi-informatyky/
Контактний телефон	+38 068 532 48 99
Корпоративна пошта викладача	as.solodovnikov@knmu.edu.ua
Консультації	Відповідно до розкладу навчального процесу
Локація	Кафедра медичної та біологічної фізики і медичної інформатики

ВСТУП

Силабус освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» складений відповідно до освітньо-професійної програми (далі – ОПП) «Стоматологія» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 221 «Стоматологія».

Опис освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» (анотація). Освітній компонент «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» викладається з метою ознайомлення здобувачів вищої освіти із закономірностями та принципами реалізації інформаційних процесів у системах різного рівня ієрархії в галузі охорони здоров'я, розглядає системи підтримки прийняття рішень у медицині; інформаційні технології аналізу, моделювання, прогнозування, управління в сфері медико-біологічних досліджень, елементи теорії медичних інформаційних систем.

Предметом вивчення освітнього компонента є інформаційні процеси у галузі охорони здоров'я в умовах розвитку електронної системи охорони здоров'я.

Міждисциплінарні зв'язки: з такими освітніми компонентами, як «Медична інформатика», «Медична біологія», «Медична та біоорганічна хімія», «Медична та біологічна фізика», «Сучасні проблеми біофізики».

Пререквізити. Вивчення вибіркового освітнього компонента передбачає попереднє засвоєння таких освітніх компонентів: «Медична біологія», «Медична та біоорганічна хімія», «Медична та біологічна фізика».

Постреквізити. Основні положення вибіркового освітнього компонента мають застосовуватися при вивченні фахових освітніх компонентів.

Посилання на сторінку вибіркового освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6385>

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1.1. Метою викладання освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» є формування та розвиток у здобувачів освіти компетентностей у галузі цифрових технологій для забезпечення раціонального використання сучасного програмного забезпечення загального та спеціального призначення при обробці медико-біологічних даних, для вивчення закономірностей та принципів інформаційних процесів у системах різного рівня ієрархії в галузі охорони здоров'я.

1.2. Основними завданнями освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» є набуття здобувачами освіти компетентностей (загальних та фахових) з освітньо-професійної програми «Стоматологія», другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія».

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє освітній компонент (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті):

1.3.1. Вивчення освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» забезпечує опанування здобувачами освіти компетентностей:

- **Інтегральна компетентність:** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- **Загальні компетентності (ЗК):**

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- **Спеціальні (фахові) компетентності (СК):**

ФК 13. Спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

ФК 15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

ФК 17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

1.3.2. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН 19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

1.3.3. Вивчення освітнього компонента забезпечує набуття здобувачами освіти наступних соціальних навичок (Soft skills):

1. комунікативність (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, клінічних кейсів, метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі),
2. робота в команді (реалізується через: метод роботи у групах та мозковий штурм під час аналізу, клінічних кейсів),
3. конфлікт-менеджмент (реалізується через: ділові ігри),
4. тайм-менеджмент (реалізується через: метод самоорганізації під час аудиторної роботи в групах та самостійну роботу),
5. лідерські навички (реалізується через: метод презентації результатів самостійної роботи та їх захисту в групі).

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента
		очний
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань: 22 "Охорона здоров'я" (шифр і назва)	вибірковий
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 221 "Стоматологія" (шифр і назва)	Рік підготовки (курс):
		2-й
		Семестри
		-/- , -/-
Годин для очної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи – 60	Освітній ступінь: другий (магістерський) рівень вищої освіти ОПП: "Стоматологія"	Лекції
		0 год.
		Практичні заняття
		30 год.
		Лабораторні, семінарські заняття
		0 год.
		Самостійна робота
60 год.		
		Індивідуальні завдання:
		0 год.
		Вид контролю:
		Залік

2.1 Опис освітнього компонента

2.1.1 Лекції

Не передбачено навчальним планом.

2.1.2 Семінарські заняття

Не передбачено навчальним планом.

2.1.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Основні поняття інформатики. Комп'ютер у діяльності лікаря	4		

2	Текстові редактори для створення, редагування текстових документів	2	презентація на платформі Google meet, розповідь-пояснення, бесіда	тестовий контроль (платформа Moodle)
3	Технології опрацювання даних у середовищі табличного процесора	4		
4	Система управління базами даних для організації, збереження даних і доступу до них	4		
5	Мультимедійні програми для підготовки презентацій	2		
6	Інформаційні ресурси Internet	2		
7	Кодування, класифікація та алгоритмізація медичних задач	4		
8	Основи інформаційної безпеки. Захист медичної інформації	6		
9	Підсумковий контроль. Залік	2		
	Всього годин	30		

2.1.4. Лабораторні заняття

Не передбачено навчальним планом.

2.1.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Методи навчання	Форми контролю
1	Історія розвитку інформатики та інформаційних технологій	4		
2	Кібернетика та історія її розвитку	4		
3	Порівняльний аналіз операційних	4		

	систем (Windows, Linux, Android тощо)		електронно - інформацій ні	тестовий контроль як складова підсумкового контролю (платформа Moodle)		
4	Проблеми захисту інформації при впровадженні мережевих технологій	4				
5	Життєвий цикл інформаційних систем	4				
6	Види забезпечень інформаційної системи (інформаційне, правове, математичне, програмне тощо)	4				
7	Імітаційне та математичне моделювання в біології та медицині	4				
8	Експертні системи в медицині як спеціалізоване програмне забезпечення	4				
9	Мережева модель OSI	4				
10	Мережеві протоколи передачі даних	4				
11	Типи організації баз даних	2				
12	Загальні принципи розробки баз даних	4				
13	Схеми даних у базах даних	2				
14	Кодування зображень	2				
15	Стандарти стиснення інформації	6				
16	Можливості мультимедійних технологій в наданні інформації	4				
	Всього годин	60				

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИБІРКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СТАНДАРТ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ»

3.1.1 Оцінювання успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на підставі чинної «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ».

Методи контролю:

Усний та письмовий контроль засвоєння теми здійснюється на практичних заняттях.

Контроль здобуття практичних умінь та навичок здійснюється на практичних заняттях методом спостереження.

Контроль виконання самостійної роботи здійснюється у письмовій та усній формі (письмова форма передбачає представлення як у паперовому, так і / або в електронному вигляді).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Також на всіх практичних заняттях застосовуються види стандартизованого контролю теоретичної підготовки та контроль засвоєння практичних навичок: комп'ютерні тести на дистанційній платформі MOODLE, виконання практичних завдань, включаючи компетентнісно-орієнтовані.

Підсумковий контроль передбачає використання комп'ютерних тестів на дистанційній платформі MOODLE для перевірки рівня теоретичних знань та сформованості практичних навичок у здобувачів освіти в процесі виконання практичного завдання на комп'ютері.

Оцінка за кожне практичне заняття з освітнього компонента є комплексною, що включає контроль теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти, виставляється викладачем за традиційною чотирибальною шкалою в АСУ, ця оцінка потім конвертується у відповідні бали.

Критерії оцінювання підсумкового контролю на дистанційній платформі MOODLE:

Підсумковий контроль містить 25 запитань, з них:

- 15-19 правильних відповідей – 15-19 балів - оцінка "3",
- 20-23 правильних відповідей – 20-23 бали - оцінка "4",
- 24-25 правильних відповідей – 24-25 балів - оцінка "5".

Оцінювання поточного освітнього компонента (ПНД):

Після проведення останнього практичного заняття та виставлення оцінки в електронний журнал, АСУ підраховує середній бал здобувача освіти за семестр, та, якщо немає академічної заборгованості / пропуску заняття, виставляється залік. Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться в АСУ відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів освіти ХНМУ», затвердженої Наказом ХНМУ від 21.08.2021 №181. (Таблиця 1).

Таблиця 1

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у 200-бальну шкалу (для освітнього компонента, що завершується заліком)

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.3-4,31	172	3.6-3,61	144
4.97-4,99	199	4,27-4,29	171	3.57-3,59	143
4.95-4,96	198	4.24-4,26	170	3.55-3,56	142
4.92-4,94	197	4.22-4,23	169	3.52-3,54	141
4.9-4,91	196	4.19-4,21	168	3.5-3,51	140
4.87-4,89	195	4.17-4,18	167	3.47-3,49	139
4.85-4,86	194	4.14-4,16	166	3.45-3,46	138

4.82-4,84	193	4.12-4,13	165	3.42-3,44	137
4.8-4,81	192	4.09-4,11	164	3.4-3,41	136
4.77-4,79	191	4.07-4,08	163	3.37-3,39	135
4.75-4,76	190	4.04-4,06	162	3.35-3,36	134
4.72-4,74	189	4.02-4,03	161	3.32-3,34	133
4.7-4,71	188	3.99-4,01	160	3.3-3,31	132
4.67-4,69	187	3.97-3,98	159	3.27-3,29	131
4.65-4,66	186	3.94-3,96	158	3.25-3,26	130
4.62-4,64	185	3.92-3,93	157	3.22-3,24	129
4.6-4,61	184	3.89-3,91	156	3.2-3,21	128
4.57-4,59	183	3.87-3,88	155	3.17-3,19	127
4.54-4,56	182	3.84-3,86	154	3.15-3,16	126
4.52-4,53	181	3.82-3,83	153	3.12-3,14	125
4.5-4,51	180	3.79-3,81	152	3.1-3,11	124
4.47-4,49	179	3.77-3,78	151	3.07-3,09	123
4.45-4,46	178	3.74-3,76	150	3.05-3,06	122
4.42-4,44	177	3.72-3,73	149	3.02-3,04	121
4.4-4,41	176	3.7-3,71	148	3-3,01	120
4.37-4,39	175	3.67-3,69	147	Менше 3	Недостатньо
4.35-4,36	174	3.65-3,66	146		
4.32-4,34	173	3.62-3,64	145		

3.1.2. Оцінка з освітнього компонента «Медична інформатика».

Оцінка визначається балами за ПОК та складає від 120 до 200 балів. Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою відповідно до шкали ЄКТС та до чотирибальної шкали наведена у таблиці 2.

Таблиця 2

Відповідність оцінок за 200-бальною шкалою до шкали ЄКТС та до чотирибальної (національної) шкали

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за чотирибальною шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Здобувач освіти отримує відмітку «зараховано» у залікову книжку, якщо він набрав від 120 до 200 балів.

3.2. Запитання до заліку:

Не передбачено навчальним планом.

3.3. Запитання до підсумкового контролю:

1. Визначення ЄСКГ як дисципліни.
2. Поняття «інформаційне повідомлення», «дані», «сигнал», «канал зв'язку».
3. Вимірювання кількості інформації.
4. Структура персонального комп'ютера.
5. Програмне забезпечення персонального комп'ютера. Класифікація програмного забезпечення.
6. Операційні системи та їх класифікація.
7. Основні складові комп'ютерних мереж. Базова комунікаційна модель.
8. Класифікація комп'ютерних мереж.
9. Адресація в Інтернет: IP-адреса, доменне ім'я (DNS-адресу); URL-адреса.
10. Застосування сервісів мережі Інтернет.
11. Принципи формування запиту на пошук. Види пошуку.
12. Пошукові системи загального призначення.
13. Спеціалізовані медичні пошукові системи.
14. Медичні ресурси Internet.
15. Поняття семантичного трикутника.
16. Визначення класифікації та її приклади.
17. Види кодів: числові, мнемонічні, ієрархічні, коди зіставлення.
18. Система кодування МКХ, DSM, SNOMED, ICPC.
19. Визначення формалізації та алгоритмізації.
20. Типи алгоритмів: лінійні, розгалужені, циклічні.
21. Централізовані і розподілені БД, ієрархічні і мережеві БД, спеціалізовані БД.
22. Сучасна ситуація в області інформаційної безпеки.
23. Категорії інформаційної безпеки: конфіденційність, цілісність, таємність, захист, автентичність, апеляційність, надійність, точність, контрольованість, контроль ідентифікації.
24. Захист медичної інформації, ступінь захисту інформації (СЗІ) про пацієнтів.
25. Характеристики, що впливають на безпеку інформації.
26. Проблеми захисту лікарської таємниці.
27. Класифікація порушень захисту інформації.
28. Моделювання процесів створення СЗІ.
29. Робоча книга в MS Excel, її вид.
30. Помилкові значення в MS Excel.
31. Побудова діаграм (графіків) в MS Excel.
32. Використання в медицині MS Excel.
33. Використання MS Excel для обробки статистичних даних.
34. Експертні системи як клас систем штучного інтелекту. Специфіка реалізації експертних систем на базі формальної та неформальної логіки.

35. Основні критерії доцільності створення експертних систем.
36. Склад типової експертної системи.
37. Характерні особливості експертних систем (галузь використання, конструктивні особливості, метод розв'язання задач тощо).
38. Машина логічного виводу. Прямий і зворотній логічний вивід.
39. Інструментальні засоби експертних систем.
40. База знань експертної системи, статичні, динамічні, робочі знання. Джерело знань експертної системи. Способи одержання знань системою.
41. Основні моделі подання знань: продукційні, фрейми, семантичні мережі, логічні, нейронні мережі.
42. Використання експертних систем в медицині.
43. Експертні системи (ЕС) як клас систем штучного інтелекту. Специфіка реалізації експертних систем на базі формальної і неформальної логіки. критерії необхідності створення експертних систем.
44. Типи моделювання, ступені складності та адекватності математичної моделі.
45. Обмеження та переваги методу математичного моделювання.
46. Модель «хижаки –жертви».
47. Опис імунологічної моделі.
48. Опис моделі розповсюдження інфекцій.
49. Мультимедійні технології, категорії мультимедійної продукції, можливості мультимедійних технологій.
50. Мультимедіа в медицині, мультимедійна програма «Libre Office Impress».

3.4. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

3.5 Правила оскарження оцінки.

Якщо здобувач освіти не згоден з отриманою на занятті оцінкою, він може її оскаржити. В такому разі знання будуть оцінюватися комісією у складі завідувача або завуча кафедри, незалежного викладача та викладача групи, в якій він навчається.

4. ПОЛІТИКА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Для успішного засвоєння освітнього компонента необхідно, щоб здобувач освіти систематично готувався до практичних занять, виконував завдання, що пропонуються для засвоєння тем, рекомендованих для самостійного вивчення, читав рекомендовану літературу, брав активну участь у обговоренні теми заняття в аудиторії / дистанційно.

Відвідування практичних занять є обов'язковим (за виключенням поважних причин). Заняття, що пропущене з будь-якої причини, має бути відпрацьовано. Неприпустимо запізнюватися на заняття. При спілкуванні з викладачем та

оточуючими здобувач освіти повинен виявляти ввічливість, розмовляти тихо і поводити себе спокійно.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Дотримання академічної доброчесності здобувачем освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Порушенням академічної доброчесності вважається плагіат, списування, обман, фальсифікація тощо. За порушення академічної доброчесності здобувач освіти може бути притягнений до наступної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (диференційований залік);
- повторне проходження всього навчального курсу з нормативного освітнього компонента;
- відрахування з ЗВО.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Радзішевська Є. Б., Висоцька О. В. Медичні інформаційні системи: світовий досвід: підручник для здобувачів вищої медичної освіти. Харків : ХНМУ, 2024. 100 с.
2. E.H. Shortiffe. Biomedical Informatics: Computer Applications in Health Care and Biomedicine 4-th edition / Edward H. Shortiffe, James J. Cimino // New York: Springer. – 1037 p. 2022 p.
3. Kiel J.M., Kim G.R., Ball M.J. Healthcare Information Management Systems. Publisher Springer Cham. 2022. - 490 p.
4. Winter A., Ammenwerth E., Haux R., Marschollek M., Steiner B., Jahn F. Health Information Systems. Publisher Springer Cham. 2023. - 259 p.
5. Dr. Loh: Telemedicine help needed for Ukraine refugees [Електронний курс] – Режим доступу до ресурсу: <https://eu.vestar.com/story/opinion/columnists/2022/03/25dz.-loh-telemedicine-help-needed-ukraine-refugees/7155781001/>
6. Т. Турицька. Інформаційні технології в медицині. Методичні рекомендації. Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара. -2021.

Допоміжна

1. Призначення та можливості адміністративних медичних інформаційних систем у сучасному цифровому медичному просторі / Радзішевська Є.Б., Батюк Л. В., Чуприна М.В., Рудюк А.С. // Світ наукових досліджень. Випуск 23: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 24-25 жовтня 2023 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2023. 294 с. С. 223-230

2. Системи адміністрування пацієнтів як складова адміністративних медичних інформаційних систем / Радзішевська Є.Б., Батюк Л. В., Чуприна М.В., Рудюк А.С. // Світ наукових досліджень. Випуск 23: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 24-25 жовтня 2023 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2023. 294 с. С. 230-232
3. Міністерство охорони здоров'я України. Концепція інформатизації охорони здоров'я. – 2020 р. – Режим доступу : <http://moz.gov.ua/article/reformplan/jak-bude-rozvivatisja-enealth-v-ukraini-prezentuvali-proekt-koncepciiinformatizacii-ohoroni-zdorovja>.
4. Електронна система охорони здоров'я / Радзішевська Євгенія Борисівна; Батюк Лідія Вадимівна; Чуприна Марія Валеріївна // MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY Proceedings of II International Scientific and Practical Conference Kyiv, Ukraine 24-26 April 2023. С.204-211.
Бондаренко М.А., Зайцева О.В., Радзішевська Є.Б., Солодовніков А.С., Пономаренко Н.С. Актуальні питання цифрової трансформації освіти майбутніх лікарів у Харківському національному медичному університеті. / I міжнародна наукова конференція «Теорія модернізації в контексті сучасної світової науки», 23 червня 2023. Полтава, Україна. 2023. С. 224-226. <https://doi.org/10.36074/mcnd-23.06.2023>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Посилання на сторінку вибіркового освітнього компонента «Європейський стандарт комп'ютерної грамотності» в MOODLE
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6385>

8. ІНШЕ

Положення про запобігання, попередження та врегулювання випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями і дискримінацією у ХНМУ https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_sex.pdf

Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин в Харківському національному медичному університеті
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf

Порядок проведення занять з поглибленого вивчення студентами Харківського національного медичного університету окремих дисциплін понад обсяг навчального плану
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/poriad_pogl-vyv_dysc.pdf

Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами ХНМУ
https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_komis_ad.pdf

Положення про визнання результатів неформальної освіти в Харківському національному медичному університеті

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_neform_osv22.pdf

ІНКЛЮЗИВНА ОСВІТА:

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/proekt_polog_inkl_navch.pdf

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ:

<https://knmu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>

https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf